

BYTOM

Czad. Cichy zabójca!

7 Listopada 2023

Każdego roku z powodu zatrucia tlenkiem węgla, zwanego czadem, ginie w całym kraju kilkadziesiąt osób. Bardzo często nie ma to związku z powstaniem pożaru, a wynika z niewłaściwej eksploatacji budynków i znajdujących się w nich urządzeń i instalacji grzewczych. Przypominamy najważniejsze zasady, aby uniknąć zatrucia czadem.

Tlenek Węgla. Skąd się bierze czad i dlaczego jest tak niebezpieczny?

Tlenek węgla, potocznie zwany czadem, jest gazem silnie trującym, bezbarwnym i bezwonny, nieco lżejszym od powietrza, co powoduje, że łatwo się z nim miesza i w nim rozprzestrzenia. Potencjalne źródła czadu w pomieszczeniach mieszkalnych to kominki, gazowe podgrzewacze wody, piece węglowe, gazowe lub olejowe i kuchnie gazowe. Powstaje w wyniku niepełnego spalania wielu paliw, m.in.: drewna, oleju, gazu, benzyny, nafty, propanu, węgla, ropy, spowodowanego brakiem odpowiedniej ilości tlenu, niezbędnej do pełnego spalania. Może to wynikać z braku dopływu świeżego (zewnętrznego) powietrza do urządzenia, w którym następuje spalanie albo z powodu zanieczyszczenia, zużycia lub złej regulacji palnika gazowego, a także przedwczesnego zamknięcia paleniska pieca lub kuchni, czy też zapchanego i nieszczelnego przewodu kominowego lub uszkodzonego połączenia między kominami i piecami.

Bądźmy czujni!

Co roku bytomscy strażacy apelują do mieszkańców naszego miasta, aby szczególnie zwracać uwagę na drożność przewodów kominowych, prawidłowe podłączenie źródeł ciepła, takich jak: kominki, gazowe podgrzewacze wody, piece węglowe, gazowe lub olejowe i kuchnie gazowe.

Szczelnie pozamykane okna (czasami jeszcze dodatkowo uszczelnione),

pozaklejane kratki, brak otworów wentylacyjnych w drzwiach łazienkowych, jak również brak regularnych kontroli drożności przewodów wentylacyjnych i kominowych sprawiają, że w naszych mieszkaniach lub domach możemy nie być bezpieczni. W niewietrzonych pomieszczeniach bardzo łatwo może dojść do tragedii.

Do zatruc często dochodzi w nowo wyremontowanych mieszkaniach, z nowymi piecami, nie mającymi indywidualnych przewodów napowietrzających i gdzie z przyczyn oszczędnościowych zlikwidowano (zasłonięto) przewody wentylacyjne, a okna i drzwi są zbyt szczelne. Mieszkanie doskonale szczelne „nie oddycha” a brak dostępu tlenu może doprowadzić do tragedii.

Kto narażony jest na działanie tlenku węgla?

Na działanie tlenku węgla narażona jest każda osoba przebywająca w środowisku nim skażonym. Efekty działania czadu, przy takim samym stężeniu, mogą się jednak różnić.

Do grupy największego ryzyka należą:

noworodki i niemowlęta (obok normalnej hemoglobiny występuje u nich hemoglobina płodowa, która wiąże dwukrotnie więcej tlenku węgla, niż zwykła hemoglobina),

dzieci,

kobiety ciężarne,

osoby w podeszłym wieku,

osoby z wadami serca oraz chorobami oskrzelowo-płucnymi,

osoby z wadami serca oraz niewydolnością układu oddechowego.

Cięższym zatruciom ulegają także osoby wykonujące prace związane z dużym wysiłkiem fizycznym, które znacznie szybciej, niż podczas odpoczynku, ze względu na zwiększoną częstość i głębokość oddechu, pochłaniają dawki trujące, a nawet śmiertelne.

Jak zapobiegać zatruciu?

Podstawową przyczyną zatrucia jest niepełne spalanie, do którego może dojść np. gdy zbyt szczelnie zamknięte są okna, brak jest właściwej wentylacji. Powoduje to powstawanie tlenku węgla i utrudnia jego odpływ. Tyle spalin wypłynie na zewnątrz, ile świeżego powietrza napłynie do pomieszczenia. Przede wszystkim należy więc zapewnić możliwość stałego dopływu świeżego powietrza do paleniska (pieca gazowego, kuchenki gazowej, kuchni węglowej lub pieca) oraz swobodny odpływ spalin. Ponadto należy regularnie sprawdzać prawidłowość działania urządzeń mogących być źródłem tlenku węgla, szczelność wewnętrznych instalacji gazowych, przewodów kominowych i wentylacyjnych oraz kanałów nawiewnych.

Pamiętaj aby:

dokonywać okresowych przeglądów instalacji wentylacyjnej i przewodów kominowych oraz ich czyszczenia. Zarządca budynku lub właściciel ma obowiązek m.in. przeglądu instalacji wentylacyjnej nie rzadziej niż raz w roku,

uchylić okno w mieszkaniu, gdy korzystasz z jakiegokolwiek źródła ognia (pieca gazowego z otwartą komorą spalania, kuchenki gazowej lub węglowej),

nie zasłaniać kratki wentylacyjnych i otworów nawiewnych,

przy instalacji urządzeń i systemów grzewczych korzystać z usług wykwalifikowanej osoby,

użytkować sprawne technicznie urządzenia, w których odbywa się proces spalania; zgodnie z instrukcją producenta kontrolować stan techniczny urządzeń grzewczych,

stosować urządzenia posiadające stosowne dopuszczenia w zakresie wprowadzenia do obrotu, w sytuacjach wątpliwych należy żądać okazania wystawionej przez producenta lub importera urządzenia tzw. deklaracji zgodności, tj. dokumentu zawierającego informacje o specyfikacji technicznej oraz przeznaczeniu i zakresie stosowania danego urządzenia,

w przypadku wymiany okien na nowe, sprawdzić poprawność działania wentylacji, ponieważ nowe okna są najczęściej o wiele bardziej szczelne w stosunku do wcześniej stosowanych w budynku i mogą pogarszać wentylację,

systematycznie sprawdzać ciąg powietrza, np. poprzez przykładanie kartki papieru do otworu, bądź kratki wentylacyjnej; jeśli nic nie zakłóca wentylacji, kartka powinna przywrzeć do otworu,

często wietrzyć pomieszczenie, w którym odbywa się proces spalania (kuchnie, łazienki wyposażone w termy gazowe), a najlepiej zapewnić nawet niewielkie rozszczelnienie okien,

rozmieścić czujki tlenku węgla w tej części domu, w której śpi Twoja rodzina. Dla zwiększenia bezpieczeństwa dodatkowe czujki warto umieścić w każdym pomieszczeniu,

nie spalać węgla drzewnego w domu, garażu, na zamkniętej werandzie itp., jeżeli pomieszczenia te nie mają odpowiedniej wentylacji,
nie zostawiać samochodu w garażu z włączonym silnikiem, nawet jeżeli drzwi do garażu pozostają otwarte,

nie bagatelizować takich objawów jak: duszności, bóle i zawroty głowy, nudności, wymioty, oszołomienie, osłabienie, przyspieszenie czynności serca i oddychania, gdyż mogą być sygnałem, że ulegamy zatruciu czadem; w takiej sytuacji należy natychmiast przewietrzyć pomieszczenie, w którym się znajdujemy i zasięgnąć porady lekarskiej.

Jakie są objawy zatrucia tlenkiem węgla?

lekkie zatrucie - lekki ból, mdłości, wymioty, ogólne zmęczenie i osłabienie,

średnie zatrucie - nasilający się ból głowy, senność, zaburzenia świadomości i równowagi, trudności z oddychaniem, oddech przyśpieszony, zaburzenia rytmu serca,

ciężkie zatrucie - drgawki, utrata przytomności.

Oslabienie i znużenie, które czuje zaczadzony oraz zaburzenia orientacji i zdolności oceny zagrożenia, powodują, że jest on całkowicie bierny (nie ucieka z miejsca nagromadzenia truczyny), traci przytomność i - jeśli nikt nie przyjdzie mu z pomocą - umiera.

Jak pomóc przy zatruciu tlenkiem węgla?

należy natychmiast zapewnić dopływ świeżego, czystego powietrza,

jak najszybciej wynieść osobę poszkodowaną w bezpieczne miejsce, na świeże powietrze,

rozluźnić poszkodowanemu ubranie - rozpiąć pasek, guziki, ale nie rozbierać go, gdyż nie można doprowadzić do jego przemarznięcia,

wezwać służby ratownicze (pogotowie ratunkowe - 999, straż pożarna - 998 lub 112); jeśli po wyniesieniu na świeże powietrze zaczadzony nie oddycha, należy niezwłocznie przystąpić do wykonania sztucznego oddychania i masażu serca.

Dbając o bezpieczeństwo mieszkańców dużych bloków oraz małych domków, pamiętaj:

1. Zlecaj dokonanie czyszczeń i obowiązkowej kontroli przewodów kominowych osobom posiadającym odpowiednie uprawnienia kominiarskie.
2. Ułatwiaj kominiarzom wykonanie ich obowiązków poprzez umożliwienie dostępu do kominów.

3. Usuwać stwierdzone przez kominiarza usterki.
4. W żadnym wypadku nie zakrywać kratki wentylacyjnych w pomieszczeniach, gdzie znajdują się urządzenia gazowe.
5. Zapewniać stały dopływ powietrza zewnętrznego, niezbędnego do prawidłowego funkcjonowania urządzeń grzewczych.
6. O wadliwie działających urządzeniach grzewczo-kominowych natychmiast informować właściciela lub zarządcę.
7. Nie dokonywać samowolnych przeróbek i podłączeń do przewodów kominowych.
8. Dbaj o środowisko i swoje urządzenie, nie spalaj śmieci, plastiku, starych mebli, ubrań itp.

Od stosowania się do powyższych rad może zależeć zdrowie i życie Twoje oraz Twoich bliskich! Wystarczy jedynie odrobina przezorności.

Podobne wiadomości:

[Turniej Wiedzy Pożarniczej 2025-03-27](#)

[Ogólnopolski Strażacki Konkurs Plastyczny rozstrzygnięty 2025-01-31](#)

[Nowy wóz strażacki już służy w OSP Górniki 2024-12-14](#)

[Nowy wóz strażacki OSP Górniki 2024-10-18](#)

[W sobotę Piknik Strażacki w Górnikach 2024-06-10](#)

[Strażacy ochotnicy świętowali 100-lecie OSP w Górnikach 2024-05-05](#)

[Podsumowanie roku w OSP Sucha Góra 2024-03-18](#)

[Podsumowanie roku w OSP Górniki 2024-02-20](#)

[Strażacki Konkurs Plastyczny rozstrzygnięty 2024-01-30](#)

[Pokazy strażackie na bytomskim Rynku 2023-05-06](#)